

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Istočno Novo Sarajevo
za period 01.01-31.12.2021. godine**

Broj: RV048-22

Banja Luka, 29.7.2022. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	5
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	5
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	7
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	10
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	11
	1. Uvod	11
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	11
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	12
	4. Nabavke.....	14
	5. Priprema i donošenje budžeta	15
	6. Finansijski izvještaji	15
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	16
	6.1.1. Prihodi i primici.....	16
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	18
	6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit).....	22
	6.1.4. Neto finansiranje.....	22
	6.1.5. Razlika u finansiranju	22
	6.2. Bilans uspjeha	23
	6.2.1. Prihodi.....	23
	6.2.2. Rashodi.....	23
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	24
	6.3. Bilans stanja.....	24
	6.3.1. Aktiva.....	24
	6.3.2. Pasiva.....	27
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	29
	6.4. Bilans novčanih tokova	30
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	30

6.6.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	30
6.7.	Napomene uz finansijske izvještaje	30

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Istočno Novo Sarajevo koji obuhvata: Bilans stanja na dan 31.12.2021. godine; Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj Opštine Istočno Novo Sarajevo istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. izvještaja:

Opština Istočno Novo Sarajevo prilikom sačinjavanja Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2021. godinu nije izvršila konsolidaciju kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer nije izvršeno uključivanje neto imovine/kapitala preduzeća koja su pod njenom kontrolom ili značajnim uticajem iz njihovih bilansa stanja u konsolidovani bilans stanja.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1.1. i 6.1.2.2. izvještaja:

Neporeski prihodi su precijenjeni u iznosu od 200.000 KM, za koliko su potcijenjeni primici i obaveze za primljene avanse, jer su uplate koje su izvršene za zemljišnu rentu za budući period priznate kao prihodi, što nije u skladu sa članom 114. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Neporeski prihodi i izdaci za nefinansijsku imovinu su precijenjeni za iznos od 117.302 KM, jer su priznati po osnovu namirenja potraživanja putem nefinansijske imovine, što nije u skladu sa članom 64. i 108. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja:

Grantovi su precijenjeni u iznosu od 154.780 KM, a potcijenjeni su rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga za iznos od 49.285 KM i transferi između različitih jedinica vlasti

za iznos od 105.495 KM, jer rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga i transferi su evidentirani u okviru grantova, što nije u skladu sa članom 92, 95. i 103. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.2. izvještaja:

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine su potcijenjeni za 133.322 KM, jer evidentiranja poslovnih događaja po Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za obračunski period 2021. godine nisu izvršena u skladu sa tačkom 12. Uputstva o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos).

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.1. izvještaja:

Opština Istočno Novo Sarajevo nije izvršila reklasifikaciju potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana čime su potcijenjeni za iznos od 91.916 KM za koliko su dugoročna potraživanja precijenjena, što nije u skladu sa članom 68. stav (6) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. izvještaja:

Opština Istočno Novo Sarajevo je precijenila zemljište u najmanjem iznosu od 4.005.368 KM za koliko su precijenjeni finansijski rezultat ranijih godina i trajni izvori, jer su u poslovnim evidencijama iskazane veće površine zemljišta u odnosu na stvarne površine iz zemljišnih evidencija, što nije u skladu sa članom 33. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Takođe, zemljište koje je namijenjeno prodaji u iznosu od 135.480 KM nije klasifikovano u okviru stalne imovine namijenjene prodaji, što nije u skladu sa članom 45. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.2.1. izvještaja:

Dugoročne obaveze po osnovu obveznica su potcijenjene u najmanjem iznosu od 132.000 KM, jer nije iskazana premija po osnovu emisije hartija od vrijednosti, što nije u skladu sa članom 82. stav (8) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.4. izvještaja:

Opština Istočno Novo Sarajevo u Bilansu novčanih tokova je više iskazala prilive iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 1.000.000 KM i odlive iz investicionih aktivnosti u iznosu od 943.369 KM, a po osnovu priliva i odliva koji nisu nastali u 2021. godini, što nije u skladu sa MRS JS 2 – Izvještaji o novčanim tokovima, paragrafi 18, 22. i 25.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.5. i 6.7. izvještaja:

Opština nije u Napomenama uz finansijske izvještaje dala obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38.

Napomene uz finansijske izvještaje ne sadrže sve potrebne informacije shodno zahtjevima MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, MRS JS 2 – Izvještaji o novčanim tokovima, MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina i članu 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer nisu prezentovane informacije o primijenjenim

računovodstvenim politikama, potencijalnim obavezama i imovini, novčanim tokovima i informacije o korisnom vijeku upotrebe niti o povećanju i smanjenju vrijednosti imovine.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2021. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa

planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 29.7.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2021. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2021. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Opština Istočno Novo Sarajevo je planom zapošljavanja za 2021. godinu planirala prijem jednog izvršioca u radni odnos, a u toku godine izvršila prijem osam zaposlenih na neodređeno vrijeme, što nije u skladu sa članom 64. i 66. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Opština Istočno Novo Sarajevo nije planirala ni donosila posebne odluke za pokretanje postupka javnih nabavki u ukupnom iznosu od 126.953 KM za nabavku dodatnih građevinskih radova na izgradnji jezera, uređenja zelenih površina i parkova, nabavku računarske opreme, kancelarijskog namještaja, usluga održavanja računara, pravne usluge, usluge izrade elaborata, nabavku promotivnog materijala, kulturnih i ugostiteljskih usluga, što nije u skladu sa članom 17. i 18. Zakona o javnim nabavkama, a navedene nabavke su vršene bez primjene odredbi navedenog zakona.

Takođe, nabavke robe, usluga i radova pojedinačne vrijednosti iznad zakonom propisanog iznosa vršene su dijeljenjem predmeta nabavke, odnosno direktnim sporazumom i to za nabavku radova na izgradnji javne rasvjete, što nije u skladu sa članom 15. stav (6) Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1. izvještaja:

Prilikom izvršenja budžeta nisu poštovani prioriteti definisani članom 15. Odluke o izvršenju budžeta Opštine Istočno Novo Sarajevo, odnosno obaveze za dobavljače izmirivane su prije obaveza za poreze i doprinose na lična primanja.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1 izvještaja:

Opština Istočno Novo Sarajevo je zaposlenima u Opštinskoj upravi isplaćivala naknadu za prekovremeni rad i naknadu za vjerski praznik, što nije u skladu sa članom 8, 10. i 20.

Posebno kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

JU Centar za socijalni rad Istočno Novo Sarajevo vršio je obračun plate u višem iznosu od propisanog odredbama člana 3. i 10. Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenih u JU Centar za socijalni rad Istočno Novo Sarajevo.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Istočno Novo Sarajevo obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Istočno Novo Sarajevo.

Banja Luka, 29.7.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) konsolidacija entiteta javnog sektora koji nisu budžetski korisnici vrši u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 2) avansne uplate po osnovu naknada evidentiraju na ostalim primicima i obavezama, a namirenje potraživanja putem nefinansijske imovine vrši bez evidentiranja poreskih i neporeskih prihoda i izdataka za nefinansijsku imovinu u skladu sa članom 64, 108. i 114. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 3) klasifikacija rashoda po osnovu grantova i transfera između različitih jedinica vlasti vrši u skladu sa članom 95. i 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 4) obračunski rashodi i potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode evidentiraju u skladu sa odredbama Uputstva o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos);
- 5) evidentiranje potraživanja koja dopijevaju u periodu do godinu dana od datuma izvještavanja vrši u skladu sa članom 68. stav (6) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 6) na poziciji akcije i učešća u kapitalu iskazuje učešće u kapitalu po osnovu osnivačkih uloga u skladu sa članom 61. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 78. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 7) izvrši analiza vrijednosti postojećeg zemljišta, te da se rezultati procjene evidentiraju u poslovnim knjigama, a zemljište koje je predmet prodaje klasifikuje kao imovina namijenjena prodaji u skladu sa članom 33. i 42. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 8) dugoročne finansijske obaveze evidentiraju u skladu sa članom 82. stav (8) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 9) pristupa revalorizaciji cijele grupe imovine iskazane unutar jednog podsintetičkog konta i da se rezerve ukidaju u korist finansijskog rezultata tekuće godine u skladu sa članom 87. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 10) na vanbilansnim pozicijama uknjiži vrijednost primljenih mjenica i sredstava uzetih u zakup u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 11) Bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i sa zahtjevima MRS JS 2 - Izvještaji o novčanim tokovima, paragrafi 18, 22. i 25.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JU Centar za socijalni rad, JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ i JUK „Kulturni centar“ da obezbijedi da se:

- 12) postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 13) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije o osnovi za sastavljanje finansijskih izvještaja, primijenjenim računovodstvenim politikama i dodatne informacije shodno zahtjevima MRS JS i članu 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se direktoru JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ da obezbijedi da se:

- 14) primici od prodaje zaliha evidentiraju u skladu sa članom 58. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru JUK „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo da obezbijedi da se:

- 15) klasifikacija rashoda po osnovu korišćenja robe i usluga i grantova vrši u skladu sa članom 92. i 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad i JUK „Kulturni centar“ da obezbijedi da se:

- 16) vrednovanje stalnih sredstava čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu vrši primjenom revalorizacionog modela u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za korisnike budžeta.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) zapošljavanje na određeno i neodređeno vrijeme vrši u skladu sa Zakonom o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave i planom zapošljavanja;
- 2) u jedinstven sistem računa trezora Opštine uključi Predškolska ustanova „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo u skladu sa članom 8. Odluke o osnivanju Predškolske ustanove „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo;
- 3) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Opštini, identifikacija i procjena rizika;
- 4) pokretanje i izbor postupaka javnih nabavki te objava osnovnih elemenata ugovora vrši u skladu sa članom 15, 17, 18. i 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama;
- 5) izmirenje obaveza po osnovu rashoda budžeta vrši prema utvrđenim prioritetima definisanim Odlukom o izvršenju budžeta opštine Istočno Novo Sarajevo;
- 6) obračun plata i naknada vrši u skladu sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;

- 7) definišu pravila i kriterijumi za raspodjelu sredstava granta organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija kako bi se osiguralo praćenje postignutih efekata.

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se:

- 8) razmatra i usvoji plan izmirenja obaveza prenesenih iz prethodnog perioda u skladu sa članom 9. stav (6) Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad, JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ i JUK „Kulturni centar“ da obezbijedi da se:

- 9) izvrši registracija istih u sistemu „E-nabavke“ i dostavljaju izvještaji Agenciji za javne nabavke u skladu sa članom 75. Zakona o javnih nabavkama i članom 3. Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“.

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad Istočno Novo Sarajevo da obezbijedi da se:

- 10) obračun plata vrši u skladu sa Pravilnikom o platama i drugim primanjima zaposlenih u JU Centar za socijalni rad Istočno Novo Sarajevo.

Preporučuje se direktoru JUK „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo da obezbijedi da se:

- 11) obračun plata vrši u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, član 4,9-11;
- Zakon o trezoru;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske, poglavlje VIII član 59. - 72;
- Odluka o izvršenju budžeta i Odluka o izvršenju rebalansa Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2021. godinu;
- Odluka o budžetu Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2021. godinu i Odluka o rebalansu budžeta Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2021. godinu;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Uputstvo o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanje izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Istočno Novo Sarajevo;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske;
- Zakon o radu, član 5-17; član 26-96, član 204-208;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII, XIII;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida član 26. i 27;
- Zakon o porezu na nepokretnosti;
- Zakon o šumama, član 89;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o koncesijama, član 32;
- Zakon o komunalnim djelatnostima, član 6 -12; 20- 25 i član 41;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske;
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Odluka o utvrđivanju cijene rada;
- Pravilnik o kriterijumima za sticanje statusa budžetskog korisnika;
- Pravilnik o platama i drugim primanjima zaposlenih u JU Centar za socijalni rad Istočno Novo Sarajevo.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Istočno Novo Sarajevo (u daljem tekstu: Opština) je u sastavu Grada Istočno Sarajevo. Opština zauzima površinu od 38 km² i obuhvata naseljena mjesta Lukavica, Klek, Kozarevići, Miljevići, Petrovići, Sarajevo – dio Novog Sarajeva, Toplik i Tvrdimići. Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2021. godinu, Opština je svrstana u razvijene jedinice lokalne samouprave Republike Srpske.

Statutom Opštine Istočno Novo Sarajevo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 24/17 i 25/17) uređuju se poslovi Opštine Istočno Novo Sarajevo kao jedinice lokalne samouprave, organizacija i rad njenih organa opštine, imovina i finansiranje, akti i javnost rada organa opštine, učešće građana u lokalnoj samoupravi i dr. Skupština Opštine ima 19 odbornika. Načelnik Opštine je nosilac izvršne vlasti, koja se ostvaruje putem Opštinske uprave.

Opština posluje u sistemu lokalnog trezora (SOFI), u kome se kao budžetski korisnici pojavljuju potrošačke jedinice Opštinske uprave (Skupština opštine, Opštinska uprava i Ostala budžetska potrošnja), Javna ustanova Centar za socijalni rad, Javna ustanova za kulturu „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo i Javna ustanova Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ Istočno Novo Sarajevo.

Opština ima vlasništvo u kapitalu KP „Rad“ a. d. Istočno Novo Sarajevo, KP „Vodovod i kanalizacija“ a. d. Istočno Novo Sarajevo, „Toplane“ a.d. Istočno Novo Sarajevo, KP „Sveti Marko“ a.d. Istočno Novo Sarajevo, Predškolska ustanova „Patrijarh Pavle“ i Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Istočno Sarajevo.

Revizijom je obuhvaćen Konsolidovani finansijski izvještaj kojeg čine finansijski izvještaji Opštinske uprave i ostalih budžetskih korisnika.

Na dostavljen Nacrt izvještaja nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske vršila je finansijsku reviziju za 2018. godinu i tom prilikom sačinila izvještaj RV067-19 u kojem je dala sedam preporuka za finansijske izvještaje i četiri za usklađenost. Djelimično je provedena jedna preporuka, a 10 preporuka nije provedeno.

Preporuke date Opštini, koje nisu provedene u 2021. godini, odnose se na popis imovine i obaveza (tačka 3. izvještaja), konsolidaciju finansijskih izvještaja (tačka 6 izvještaja), bilans novčanih tokova (tačka 6.4. izvještaja), objelodanjivanje informacija u napomenama (tačka 6.7. izvještaja), uspostavljanje sistema internih kontrola (tačka 3. izvještaja), provođenje postupaka javnih nabavki (tačka 4. izvještaja), donošenje pravila i kriterijuma za raspodjelu grantova (tačka 6.1.2.1. izvještaja) i uključivanje Predškolske ustanove „Patrijarh Pavle“ u jedinstveni račun trezora (tačka 3. izvještaja).

JU Centar za socijalni rad, JUK „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo i JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ Istočno Novo Sarajevo nisu proveli preporuke vezano za popis imovine i obaveza (tačka 3. izvještaja) i objelodanjivanja u napomenama (tačka 6.7. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i funkcionisanje sistema internih kontrola Opštine su definisani postojećim internim aktima (Statut Opštine, Poslovnik Skupštine Opštine, Odluka o osnivanju Opštinske uprave, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o internim kontrolama i kontrolnim postupcima, Pravilnik o platama i naknadama zaposlenih radnika u Opštinskoj upravi i drugi). Odlukom o osnivanju i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Opštinskoj upravi definisana su područja odgovornosti, nadležnosti organa, te načini finansiranja i funkcionisanja Opštine.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave opštine Istočno Novo Sarajevo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 21/19, 24/19, 16/20, 22/20, 25/20, 27/20, 6/21, 9/21, 16/21, 17/21 i 23/21) uređena je sistematizacija poslova iz djelokruga Opštinske uprave, organizacionih jedinica unutar Opštinske uprave, oblast njihovog rada, podjela poslova i zadataka na izvršioce sa opisom osnovnih karakteristika tih poslova, način prijema u radni odnos, način rukovođenja organizacionim jedinicama, odgovornost zaposlenih, javnost rada i druga pitanja značajna za rad Opštinske uprave opštine. Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave nije uređen ukupan broj radnih mjesta službenika, namještenika i ostalih zaposlenih, kao ni organizacioni dijagram shodno članu 16. stav (2) tačka 2) i 3) Uredbe o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u gradskoj, odnosno opštinskoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 10/17). Na dan 31.12.2021. godine u Opštinskoj upravi je bilo zaposleno 86 izvršilaca, od kojih su 65 izvršilaca na neodređeno vrijeme, pet na određeno vrijeme, četiri funkcionera, tri imenovana lica i šest pripravnika. Kod nižih budžetskih korisnika bilo je zaposleno 28 izvršilaca.

Planom zapošljavanja u Opštinskoj upravi opštine Istočno Novo Sarajevo za 2021. godinu predviđen je prijem u radni odnos jednog lica na neodređeno vrijeme, dok je nakon sprovedenog javnog konkursa zasnovan radni odnos na neodređeno vrijeme sa osam izvršilaca tokom 2021. godine, što nije u skladu sa članom 64. i 66. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 97/16), kojim je propisano da se zapošljavanje u opštinskoj upravi vrši u skladu sa planom zapošljavanja.

Zbog privremeno povećanog obima posla u toku 2021. godine zaposlena su dva lica na određeno vrijeme na period duže od šest mjeseci u toku jedne kalendarske godine, što nije u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ Istočno Novo Sarajevo sistematizovano je šest radnih mjesta sa ukupno devet izvršilaca. U toku 2021. godine je bilo zaposleno ukupno 12 izvršilaca, što nije u skladu sa članom 10. Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ Istočno Novo Sarajevo, što je otklonjeno u aprilu 2022. godine, shodno tome nije data preporuka.

Godišnji popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine kod Opštinske uprave nije izvršen u skladu sa članom 15, 17. i 18. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21), jer nisu sačinjene popisne liste za obaveze, zemljište nije popisano na osnovu podataka iz zemljišnih evidencija, akcije i učešća u kapitalu nisu popisani na osnovu rješenja o registraciji odnosno izvoda iz sudskog registra, nisu izvršene pripremne radnje identifikovanja određene imovine inventurnim brojevima, a popisne liste nisu sačinjene u dva primjerka. JUK „Kulturni centar“, JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ i JU Centar za socijalni rad nisu izvršili pripremne radnje i pribavljene eksterne potvrde potraživanja i obaveza, zbog čega iste

nisu popisane, što nije u skladu sa članom 17. i 18. navedenog pravilnika. JU Centar za socijalni rad nije sastavio izvještaj o izvršenom popisu, što nije u skladu sa članom 20. navedenog pravilnika.

Pomoćna knjiga nefinansijske imovine u stalnim sredstvima nije uspostavljena prema pravilima vođenja poslovnih knjiga shodno članu 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20), zbog čega nije omogućena analitička evidencija i hronološki prikaz promjena izvršenih poslovnih događaja na sredstvima, detaljni podaci o sredstvu kao što je jedinica mjere, naziv dobavljača i druge relevantne karakteristike svakog pojedinačnog sredstva. Pomoćna evidencija ne obezbjeđuje dovoljno podataka vezano za zemljište i rasvjetu ulica.

Predškolska ustanova „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo nije uključena u jedinstven sistem računa trezora Opštine čime nije provedena Odluka o osnivanju predškolske ustanove („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 22/16) donesena od strane skupštine Opštine. Navedenom odlukom je predviđeno da se sve transakcije obavljaju preko jedinstvenog računa trezora Opštine. Predškolska ustanova „Patrijarh Pavle“ ispunjava kriterijume za sticanje statusa budžetskog korisnika shodno članu 5. Pravilnika o kriterijumima za sticanje statusa budžetskog korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 116/13).

Opština nije sačinila godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu, što je propisano Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22). Takođe, nije uspostavljena knjiga poslovnih procesa, identifikovani i procijenjeni rizici kao ni druge zahtijevane aktivnosti u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17).

Kontrolne aktivnosti nisu uspostavljene prema članu 18. Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, zbog čega nije omogućeno praćenje realizacije ugovora, što je za posljedicu imalo činjenicu da su određeni ugovori sa dobavljačima izvršeni iznad ugovorenih vrijednosti, zatim vršene su nabavke određenih roba i usluga za koje nisu postojali ugovori i odluke. Informacije i komunikacije nisu funkcionisale između odjeljenja u Opštinskoj upravi u dijelu planiranja nabavki, što je za posljedicu imalo neprovođenje postupaka javnih nabavki. Takođe, Opština je izdavala poslovne prostore po osnovu ugovora koji su istekli 2012. godine i ranije.

Za službena vozila nije utvrđen normativ potrošnje goriva i nisu vršene kontrolne aktivnosti praćenja potrošnje gorive, jer količine goriva na računima ne odgovaraju evidencijama iz putnih naloga za vozila. Kod pojedinih putnih naloga za vozila nije vršeno popunjavanje destinacije i pređenih kilometara za svaku pojedinačnu relaciju, već je navedeno početno i krajnje stanje kilometraže u mjesecu, što nije u skladu sa članom 9. Pravilnika o uslovima i načinu korištenja službenih vozila („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 74/17).

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i propisima, što je osim u ovoj tački navedeno u većini tačaka ovog izvještaja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **zapošljavanje na određeno i neodređeno vrijeme vrši u skladu sa Zakonom o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave i planom zapošljavanja;**
- **u jedinstven sistem računa trezora Opštine uključi Predškolska ustanova „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo u skladu sa članom 8. Odluke o osnivanju Predškolske ustanove „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo;**
- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Opštini, identifikacija i procjena rizika.**

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JU Centar za socijalni rad, JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ i JUK „Kulturni centar“ da obezbijedi da se postupci i procedure provođenja popisa, usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i izvještavanje vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2021. godinu planirane su nabavke ukupne vrijednosti 3.393.470 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: bez PDV-a). Prema izvještaju o realizaciji u toku godine provedeno je 67 postupaka nabavki u iznosu od 1.820.095 KM bez PDV-a od čega otvorenim postupkom (1.410.250 KM), konkurentskim zahtjevom za dostavu ponuda (76.175 KM) i direktnim sporazumom (333.671 KM). Nabavke se odnose na građevinske radove na održavanju i modernizaciji puteva, radova na izgradnji pozorišta, parkinga, nabavke goriva, održavanje javne rasvjete i dr.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je 11 postupaka (tri otvorena, jedan konkurentski zahtjev i sedam direktnih postupaka) ukupne vrijednosti 1.166.330 KM bez PDV-a, što čini 64% realizovanih nabavki (u daljem dijelu teksta ove tačke svi iznosi su bez PDV-a).

Opština nije planirala niti donosila posebne odluke za pokretanje nabavke koje se odnose na dodatne građevinske radove na izgradnji jezera (17.332 KM), uređenja zelenih površina i parkova (31.751 KM), nabavku računarske opreme (6.724 KM), nabavku kancelarijskog namještaja (8.004 KM), usluge održavanje računara (6.646 KM), pravne usluge (1.709 KM), usluge izrade elaborata (3.846 KM), nabavku promotivnog materijala (11.966 KM), ugostiteljske usluge (12.564 KM) i usluge iz oblasti kulture (26.411 KM), što nije u skladu sa članom 17. i 18. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 38/14).

Provedeno je pet direktnih postupaka za radove na izgradnji javne rasvjete ukupne vrijednosti od 29.748 KM čime je izvršeno dijeljenje nabavki, što nije u skladu sa članom 15. stav (6) Zakona o javnim nabavkama.

Opština nije na svojoj veb stranici objavila obrazac realizacije ugovora, što nije u skladu sa članom 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama i članom 2. Uputstva o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora („Službeni glasnik BiH“ broj 56/15).

JUK „Kulturni centar“, JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ i JU Centar za socijalni rad nisu se registrovali u informacionom sistemu „E-nabavke“ i iz tog razloga nisu dostavljali izvještaje Agenciji za javne nabavke, što nije u skladu sa članom 75. Zakona o javnim nabavkama i članom 3. Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“ („Službeni glasnik BiH“ broj 90/14 i 53/15).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se pokretanje i izbor postupaka javnih nabavki te objava osnovnih elemenata ugovora vrši u skladu sa članom 15, 17, 18. i 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad, JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ i JUK „Kulturni centar“ da obezbijedi da se izvrši registracija istih u sistemu „E-nabavke“ i dostavljaju izvještaje Agenciji za javne nabavke u skladu sa članom 75. Zakona o javnim nabavkama i članom 3. Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“.

5. Priprema i donošenje budžeta

Odlukom o usvajanju budžeta Opštine za 2021. godinu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 28/20) utvrđen je budžet u iznosu od 11.960.584 KM. Skupština opštine je usvojila Odluku o usvajanju rebalansa budžeta 2021. godine („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 24/21) u iznosu od 14.506.468 KM. Rebalansom je planirano finansiranje aktivnosti Opštine iz budžetskih prihoda koje čine (poreskih prihoda 6.775.974 KM, neporeskih prihoda 6.424.994 KM, grantova 50.000 KM, transfera između različitih jedinica vlasti 315.500 KM), primici za nefinansijsku imovinu (850.000 KM) i ostali primici (90.000 KM).

Rebalansom su sredstva odobrena najvećim dijelom za rashode za lična primanja (2.644.031 KM), rashode po osnovu korišćenja robe i usluga (1.861.336 KM), grantove (1.268.150 KM), doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opština i gradova (986.200 KM), subvencije (335.000 KM) izdatke za nefinansijsku imovinu (5.925.151 KM), izdaci za otplatu dugova (277.100 KM) i ostale izdatke (817.000 KM).

Nakon rebalansa budžeta izvršeno je 10 realokacija u vrijednosti od 234.354 KM. Budžetska rezerva u iznosu od 53.553 KM je raspoređena odlukama načelnika opštine na jednokratne pomoći, grantove, subvencije i ostale rashode.

Opština je rebalansom budžeta za 2021. godinu na poziciji ostali izdaci planirala izmirenje prenesenih obaveza u iznosu od 700.000 KM i to na osnovu Plana izmirenja obaveza prenesenih iz prethodnog perioda (avgust 2021. godine). Za navedeni plan je pribavljeno Mišljenje Fiskalnog savjeta, ali isti nije usvojen na skupštini Opštine, što nije u skladu sa članom 9. stav (6) Zakona o fiskalnoj odgovornosti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 62/18). Plan izmirenja obaveza prenesenih iz prethodnog perioda obuhvata obaveze nastale do 31.12.2020. godine u iznosu od 3.054.254 KM. Planirano je da se prenesene obaveze izmiruju u periodu od 2021.- 2025. godine i to 2021. i 2022. godini (po 700.000 KM), 2023. godini (554.254 KM), 2024. i 2025. godini (po 550.000 KM).

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se razmatra i usvoji plan izmirenja obaveza prenesenih iz prethodnog perioda u skladu sa članom 9. stav (6) Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila Konsolidovani finansijski izvještaj za korisnike budžeta Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2021. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17) i obrasce finansijskih izvještaja sa Napomenama dostavila Ministarstvu finansija Republike Srpske u skladu sa članom 49. stav (6) pomenutog pravilnika. Međutim, Opština nije izvršila konsolidaciju pri sačinjavanju Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2021. godinu kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik

Republike Srpske“ broj 115/17 i 118/18), jer nije izvršila uključivanje entiteta pod kontrolom (KP „Rad“ a. d. Istočno Novo Sarajevo, KP „Vodovod i kanalizacija“ a. d. Istočno Novo Sarajevo, „Toplane“ a.d. Istočno Novo Sarajevo, KP „Sveti Marko“ a.d. Istočno Novo Sarajevo, Predškolska ustanova „Patrijarh Pavle“ i JZU Dom zdravlja Istočno Sarajevo) dodavanjem neto imovine/kapitala iz bilansa stanja istih u Konsolidovani bilans stanja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se konsolidacija entiteta javnog sektora koji nisu budžetski korisnici vrši u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01-31.12.2021. godine iskazano je u obrascu Periodičnog izvršenja budžeta (u daljem tekstu: PIB) na računovodstvenom fondu 01 - opšti fond, što predstavlja budžet u užem smislu. U obrascu Periodičnog izvršenja po fondovima (u daljem tekstu: PIF) je iskazan samo fond 01.

Opština je u obrascu PIB-a za 2021. godini iskazala ukupne budžetske prihode i primitke u iznosu od 15.323.979 KM, što je 6% više od rebalansa budžeta, dok su ukupni rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 13.951.001 KM, što je za 4% niže od rebalansa budžeta.

Skupština opštine je donijela Odluku o izvršenju budžeta opštine Istočno Novo Sarajevo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 28/20) i Odluku o izvršenju rebalansa budžeta („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 24/21). Prilikom izvršenja budžeta i rebalansa budžeta nisu poštovani utvrđeni prioriteti definisani članom 15. Odluke o izvršenju budžeta Opštine Istočno Novo Sarajevo, odnosno obaveze za dobavljače su izmirivane prije obaveza za poreze i doprinose na lična primanja, što nije u skladu sa navedenom odredbom Odluke.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se izmirenje obaveza po osnovu rashoda budžeta vrši prema utvrđenim prioritetima definisanim Odlukom o izvršenju budžeta opštine Istočno Novo Sarajevo.

6.1.1. Prihodi i primici

Opština je u obrascu PIF-a iskazala ukupne prihode i primitke u iznosu od 15.323.979 KM od čega sve na fondu 01.

6.1.1.1. Prihodi

Ukupni prihodi su iskazani u iznosu od 14.924.799 KM. Prihode čine poreski prihodi, neporeski prihodi i transferi između različitih jedinica vlasti. Prema nalazu revizije prihodi su precijenjeni za 317.302 KM.

Poreski prihodi su iskazani u iznosu od 7.402.419 KM, a najvećim dijelom se odnose na indirektno poreze prikupljene od Uprave za indirektno oporezivanje BiH (2.156.510 KM), poreze na dobitke od igara na sreću (3.947.683 KM), poreze na imovinu (521.022 KM) i poreze za lična primanja i prihode od samostalne djelatnosti (776.141 KM).

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 6.161.068 KM, a najvećim dijelom čine ih prihodi od zakupa i rente (3.206.290 KM), administrativne naknade i takse (126.055 KM), komunalne naknade i takse (206.822 KM), naknade po raznim osnovama (2.366.905 KM), prihodi od pružanja javnih usluga (178.442 KM) i ostali neporeski prihodi (59.715 KM). Prihodi od zakupa i rente najvećim dijelom se odnose na prihode zemljišne rente (3.146.920 KM). Prihodi od zemljišne rente su precijenjeni u iznosu od 200.000 KM, za koliko su potcijenjeni primici i obaveze za primljene avanse, jer su uplate koje su izvršene za zemljišnu rentu za budući period priznate kao prihod tekućeg perioda, što nije u skladu sa članom 114. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i

računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/17 i 118/18). Odlukom o uređenju prostora i građevinskom zemljištu je definisano da se naknade za uređenje gradskog zemljišta i rente mogu plaćati u ratama, pod uslovom da investitor nema dospjele i neizmirene obaveze. Takođe, ukoliko investitor uplati cjelokupan iznos, ostvaruje popust od 10% na obračunati iznos.

Naknade po raznim osnovama najvećim dijelom se odnose na naknade za uređivanje građevinskog zemljišta (2.173.962 KM), naknade za korišćenje građevinskog zemljišta (21.115 KM), naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (10.533 KM) i dr. Prihodi od uređenja građevinskog zemljišta su precijenjeni za najmanji iznos od 117.302 KM, a potcijenjeni su prihodi obračunskog karaktera, jer su poreski prihodi priznati, a ne prihodi obračunskog karaktera po osnovu namirenja potraživanja putem nefinansijske imovine, što nije u skladu sa članom 108. stav 4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Prihodi o pružanja javnih usluga sastoje se od prihoda opštinskih organa uprave (94.380 KM) i vlastitih prihoda budžetskih korisnika (84.062 KM). Vlastiti prihodi budžetskih korisnika kod JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ najvećim dijelom odnose se na prodaju proizvoda iz trgovinskog lanca „Hercegovačka kuća“. Vlastiti prihodi kod JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ precijenjeni su za iznos od 29.532 KM za koliko su potcijenjeni primici od prodaje zaliha robe, jer za prodatu robu nisu iskazani primici shodno članu 58. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Skupština Opštine je donijela Program korišćenja sredstava prikupljenih od naknade po osnovu prodaje šumskih drvnih sortimenata u 2021. godini u skladu sa članom 89. Zakona o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 75/08, 60/13 i 70/20). Takođe, usvojila je Program o načinu korišćenja novčanih sredstava prikupljenih na osnovu prihoda od posebnih vodnih naknada za 2021. godinu u skladu sa članom 195. Zakona o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 50/06, 92/09, 121/12 i 74/17).

Transferi između budžetskih jedinica iskazani su u iznosu od 1.361.312 KM i odnose se u potpunosti na transfere između različitih jedinica vlasti, a čine ih transferi od države (6.785 KM), transferi od entiteta (1.281.978 KM) i transferi od jedinica lokalne samouprave (70.596 KM).

Transferi od entiteta odnose se najvećim dijelom na transfer Vlade Republike Srpske za projekat „Sufinansiranje završetka radova na izgradnji Narodnog pozorišta u Opštini Istočno Novo Sarajevo“ u iznosu od 1.000.000 KM, a na osnovu Odluke o određivanju prioriternih projekata iz Programa javnih investicija Republike Srpske za finansiranje iz Budžeta 2021. godine („Službeni glasnik Republike Srpske broj 11/21, 19/21, 21/21, 26/21, 29/21, 42/21, 47/21, 50/21, 61/21, 67/21 96/21 i 98/21).

Opština je evidentirala transfere od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (253.117 KM) po osnovu tuđe njege i pomoći za korisnike JU Centar za socijalni rad Istočno Novo Sarajevo i transfer od Republičkog fonda za razvoj i zapošljavanje (28.860 KM).

Transferi od jedinica lokalne samouprave se odnose na sporazum o sufinansiranju nabavke sanitetskog vozila sa Opštinom Istočna Ilidža (12.146 KM) i na transfer Grada Istočno Sarajevo (58.450 KM) po Projektu 2 izgradnje Srpskog Sarajeva.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se avansne uplate po osnovu naknada evidentiraju na ostalim primicima i obavezama, a namirenje potraživanja putem nefinansijske imovine vrši bez evidentiranja poreskih i neporeskih prihoda u skladu sa članom 108. i 114. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ da obezbijedi da se evidentiraju primici od prodaje zaliha u skladu sa članom 58. Pravilnika o

računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 399.179 KM, a čine ih primici za nefinansijsku imovinu (326.140 KM) i ostali primici (73.039 KM). Prema nalazu revizije ukupni primici su potcijenjeni za 229.532 KM.

Primici od nefinansijske imovine se odnose na primitke za proizvedenu stalnu imovinu (33.959 KM) i primitke za neproizvedenu stalnu imovinu (292.181 KM).

Primici za neproizvedenu stalnu imovinu se u potpunosti odnose na primitke od prodaje zemljišta. Primici od nefinansijske imovine su potcijenjeni u iznosu od 29.532 KM zbog neevidentiranja primitika od prodaje zaliha robe kod JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“.

Ostali primici se odnose na primitke po osnovu poreza na dodatu vrijednost (36.603 KM) i ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (34.436 KM). Ostali primici su potcijenjeni po osnovu neevidentiranih avansa (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

6.1.2. Rashodi i izdaci

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu od 7.351.723 KM, a čine ih rashodi za lična primanja, rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga, rashodi finansiranja, subvencije, grantovi, doznake, rashodi po sudskim rješenjima i transferi između budžetskih jedinica.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 2.640.579 KM (obračunate plate zaposlenih u opštini Istočno Novo Sarajevo za period januar – decembar 2021. godine). Čine ih rashodi za bruto plate zaposlenih u iznosu od 2.243.685 KM, rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada u iznosu od 356.117 KM (najvećim dijelom ih čine naknade za prevoz na posao i sa posla u iznosu od 16.673 KM, naknade za topli obrok u iznosu od 140.825 KM, regres za godišnji odmor u iznosu od 55.059 KM, ostale regresne naknade 7.900 KM i porezi i doprinosi na naknade u iznosu od 133.853 KM), rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata u iznosu od 10.820 KM i rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) u iznosu od 29.955 KM (najvećim dijelom ih čine otpremnine po kolektivnom ugovoru u iznosu od 16.095 KM, novčane pomoći prilikom rođenja djeteta u iznosu od 3.520 KM, novčane pomoći porodici u slučaju smrti radnika u iznosu od 3.013 KM, novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice u iznosu od 7.041 KM i porezi i doprinosi na otpremnine i jednokratne pomoći u iznosu od 283 KM).

Opštinska uprava je u 2021. godini zaposlenima isplatila naknadu za prekovremeni rad u iznosu od 28.723 KM (bruto), što nije u skladu sa članom 8. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske. Navedenim članom je definisano da zaposleni koji po nalogu rukovodioca rade duže od punog radnog vremena, za svaki sat prekovremenog radnog vremena imaju pravo na jedan sat kompenzujućeg radnog vremena za slobodni dan. Takođe, Opštinska uprava je isplatila novčanu naknadu za vjerski praznik od 100 KM po zaposlenom, odnosno 13.058 KM (bruto), što nije u skladu sa članom 10. i 20. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske kojima su definisane naknade zaposlenima.

Kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Istočno Novo Sarajevo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 21/19) je utvrdio niže koeficijente za sedmu platnu grupu od utvrđenih članom 6. stav (2) tačka 7) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik

Republike Srpske“ broj 20/17, 85/18, 86/18 i 21/20), čime su u Opštinskoj upravi obračunata niža lična primanja zaposlenih na rukovodećim radnim mjestima. Opštinska uprava nije vršila obračun i isplatu naknade za topli obrok za pripravnike, što nije u skladu sa članom 10. stav 7) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske i članom 48. stav (3) Zakona o radu kojim je definisano da pripravnik za vrijeme pripravničkog staža ima pravo na platu i sva druga prava iz radnog odnosa. Obračun plate funkcionerima za 2021. godinu je niži od predviđenog iz razloga, što je primjenjivana visina prosječne plate nakon oporezivanja u Opštinskoj upravi opštine Istočno Novo Sarajevo iz 2019. godine (koja je niža od prosječne plate nakon oporezivanja iz 2020. godine), što nije u skladu sa članom 4. i 5. Odluke o platama funkcionera.

JU Centar za socijalni rad Istočno Novo Sarajevo vršio je obračun plate u višem iznosu od propisanog odredbama člana 3. i 10. Pravilnika o platama i drugim primanjima zaposlenih u JU Centar za socijalni rad Istočno Novo Sarajevo, jer je zaposlenima isplaćivana plata prije oporezivanja, a ne plata nakon oporezivanja.

JUK „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo je po osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta obračunao platu za drugu platnu grupu (peta podgrupa) i petu platnu grupu (druga podgrupa) u višem iznosu od propisanog odredbama člana 9. stav 2) tačka 5. alineja 1. i stav 5) tačka 2. alineja 1. Zakona o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 11/19, 105/19 i 49/21).

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga iskazani su iznosu od 1.885.429 KM, a odnose se na rashode po osnovu zakupa, utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, režijskog materijala, tekućeg održavanja, putovanja i smještaja, stručnih usluga i na ostale neklasifikovane rashode.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 332.880 KM. Najvećim dijelom ih čine rashodi po osnovu utroška električne energije (135.274 KM), centralnog grijanja (67.389 KM), održavanje čistoće (26.811 KM), usluge korišćenja fiksnih telefona (27.081 KM) i mobilnih telefona (12.371 KM). Načelnik je donio Odluku kojima su određeni visina i korisnici prava korišćenja mobilnih telefona. Za iznos prekoračenja limita vrši se obustava na platama zaposlenih.

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 37.953 KM, a najvećim dijelom čine ih rashodi za kompjuterski materijal (4.092 KM), obrasce i papir (17.964 KM) i kancelarijski materijal (4.549 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 283.790 KM, a najvećim dijelom čine ih rashodi za održavanje objekata drumskog saobraćaja (105.573 KM), usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje ostalih građevinskih objekata (79.029 KM) i održavanje sportsko-rekreativnih terena, uređenja zelenih površina (65.633 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 19.581 KM i najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu utroška benzina (2.371 KM) i utroška nafte i naftnih derivata (15.459 KM).

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 126.639 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode za objavljivanje tendera, oglasa (30.989 KM), geodetsko-katastarske usluge (24.289 KM), usluge štampanja, grafičke obrade (10.875 KM) i održavanje računara i biro opreme (8.124 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine iskazani su u iznosu od 391.871 KM, a najvećim dijelom čine ih rashodi za čišćenja javnih površina (129.595 KM), utrošak električne rasvjete na javnim površinama (127.832 KM) i usluge zimske službe (127.330 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 691.715 KM i najvećim dijelom čine ih rashodi za bruto naknade za rad van radnog odnosa (336.980 KM), rashodi po osnovu reprezentacije (206.847 KM) i ostali nepomenuti rashodi (144.322 KM). Opštinska uprava je ostale nepomenute rashode precijenila u iznosu od 21.544 KM za koliko su potcijenjeni transferi između različitih jedinica vlasti po osnovu Zapisnika Poreske uprave Republike Srpske o obračunu i poravnanju više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda, jer su transferi iskazani na ostalim neklasifikovanim rashodima, što nije u skladu sa članom 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi su iskazani u iznosu 246.205 KM, a odnose se na rashode po osnovu kamata na obveznice u zemlji (200.026 KM), rashode po osnovu kamata na primljene zajmove u zemlji i rashode po osnovu zateznih kamata u zemlji (45.229 KM). Rashodi po osnovu kamata na obveznice su više iskazani u najmanjem iznosu od 18.000 KM, jer finansijske obaveze poslije početnog priznavanja nisu se vrednovala po amortizovanoj vrijednosti koristeći metod efektivne kamatne stope (tačka 6.3.2.1 izvještaja).

Subvencije su iskazane u iznosu od 298.093 KM, a odnose se na subvencije javnim nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i subvencije nefinansijskim subjektima u ostalim oblastima.

Subvencije javnim nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva su iskazane u iznosu od 183.193 KM, a odnose se na podsticaje po osnovu programa razvoja privrede i poljoprivrede.

Subvencije nefinansijskim subjektima u ostalim oblastima su iskazane u iznosu od 114.899 KM, a odnose se na subvencije dodijeljenje javnim preduzećima koja se najvećim dijelom odnose na KP „Sveti Marko“ Istočno Sarajevo (15.000 KM), KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Istočno Sarajevo (57.000 KM) i KP „Rad“ a.d. Istočno Sarajevo (8.000 KM).

Grantovi su iskazani u iznosu od 1.216.593 KM, od toga 1.167.308 KM se odnose na grantove Opštinske uprave, a 49.285 KM na grantove JUK „Kulturni centar“. Grantovi se odnose na tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji (1.041.898 KM), kapitalne grantove neprofitnim subjektima u zemlji (69.200 KM) i ostale kapitalne grantove u zemlji (105.495 KM).

Tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji čine tekući grantovi političkim organizacijama i udruženjima (42.000 KM), humanitarnim (150.980 KM), sportskim i omladinskim (503.264 KM), etničkim i vjerskim (16.736 KM), u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite (69.698 KM), u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti i kulture (258.199 KM). Tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji u 2021. godini su dodijeljeni bez javnog konkursa, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za podršku projektima i programima organizacija civilnog društva, neprofitnih i nepolitičkih organizacija i udruženja građana. Takođe, prilikom dodjele sredstava granta organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija Opština nije donijela interne akte koji treba da definišu jasna pravila i kriterijume za raspodjelu sredstava, te je dodjela sredstava vršena na osnovu pojedinačnih zahtjeva i odluka.

Tekući grantovi u JUK „Kulturni centar“ su precijenjeni u iznosu od 49.285 KM, za koliko su potcijenjeni rashodi za korišćenje robe i usluga, jer su rashodi po osnovu organizacije manifestacija i festivala evidentirani na tekuće grantove, što nije u skladu sa članom 92. i 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Ostali kapitalni grantovi su precijenjeni u vrijednosti od 105.495 KM za koliko su potcijenjeni transferi između različitih jedinica vlasti, jer dodijeljen grant JU Studentski centar u Lukavici za rekonstrukciju i dogradnju po sporazumu o zajedničkoj saradnji ne predstavlja grant već transfer različitim jedinicama vlasti shodno članu 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova su iskazane u iznosu od 999.273 KM, od čega doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (944.012 KM) i doznake pružaocima usluga socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (55.261 KM).

Rashodi po sudskim rješenjima iskazani su u iznosu od 62.917 KM, a odnose se najvećim dijelom na naknade troškova sudskog postupka.

Transferi između budžetskih jedinica su iskazani u iznosu od 2.633 KM i odnose se u potpunosti na transfer ostalim jedinicama vlasti. Po osnovu pogrešnih klasifikacija transferi su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 127.039 KM.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **obračun plata i naknada vrši u skladu sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;**
- **klasifikacija rashoda po osnovu grantova i transfera između različitih jedinica vlasti vrši u skladu sa članom 95. i 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;**
- **definišu pravila i kriterijumi za raspodjelu sredstava granta organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija kako bi se osiguralo praćenje postignutih efekata.**

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad Istočno Novo Sarajevo da obezbijedi da se obračun plata vrši u skladu sa Pravilnikom o platama i drugim primanjima zaposlenih u JU Centar za socijalni rad Istočno Novo Sarajevo.

Preporučuje se direktoru JUK „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo da obezbijedi da se:

- **obračun plata vrši u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske;**
- **klasifikacija rashoda po osnovu korišćenja robe i usluga i grantova vrši u skladu sa članom 92. i 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.**

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 6.599.279 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu (5.483.945 KM), izdatke za otplatu dugova (269.093 KM) i ostale izdatke (846.241 KM). Prema nalazu revizije izdaci za nefinansijsku imovinu su precijenjeni u iznosu od 117.302 KM.

Izdaci za nefinansijsku imovinu se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (5.098.825 KM), izdatke za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (99.660 KM), izdatke za nabavku postrojenja i opreme (120.010 KM) i izdatke za nematerijalnu proizvedenu imovinu (100.652 KM). U toku 2021. godine najveći dio izdataka se odnosi na izgradnju sportske dvorane, izgradnju pozorišta, izgradnja

puteva i autoputeva, izgradnja sportsko-rekreativnih terena, uređenja zelenih površina i parkova.

Izdaci za nefinansijsku imovinu su precijenjeni za najmanji iznos od 117.301 KM jer su iskazani po osnovu sticanja nefinansijske imovine kojom je namireno potraživanje za neporeske prihode, što nije u skladu sa članom 64. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Navedenim članom računovodstvenih politika je propisano da se namirenje potraživanja putem nefinansijske imovine vrši bez evidentiranja izdataka za nefinansijsku imovinu.

Izdaci za otplatu dugova se odnose na izdatke za otplatu glavnice po hartijama od vrijednosti (261.968 KM) i na izdatke za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji (7.125 KM).

Ostale izdatke čine izdaci po osnovu poreza na dodatnu vrijednost (24.406 KM), ostali izdaci (759.319 KM) i ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (62.518 KM).

Ostale izdatke (759.319 KM) čine izdaci za pokriće deficita iz 2019. godine (200.000 KM), pokriće deficita iz 2020. godine (500.000 KM), povrat sredstava po zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske (10.964 KM) i dati avansi u tekućoj godini koji nisu zatvoreni na dan bilansiranja (46.350 KM).

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti odnose se na naknade plata za porodijsko odsustvo.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se početno evidentiranje nefinansijske imovine koja se stiče namirenjem potraživanja vrši bez evidentiranja izdataka za nefinansijsku imovinu shodno članu 64. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit)

U obrascu PIF-a iskazan je suficit u iznosu od 2.415.721 KM i predstavlja zbir bruto suficita (7.573.076 KM) i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazan u negativnom iznosu (5.157.805 KM). Iskazani bruto suficit predstavlja razliku između prihoda fonda (14.924.799 KM) i rashoda fonda (7.351.723 KM), a neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u negativnom iznosu predstavljaju razliku između primitaka (326.140 KM) i izdataka za nefinansijsku imovinu (5.483.945 KM). Prema nalazu revizije suficit je precijenjen za 200.000 KM.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje je iskazano u negativnom iznosu od 1.042.295 KM, a predstavlja ostale primitke (73.039 KM) umanjene po osnovu izdataka za otplatu dugova (269.093 KM) i ostalih izdataka (846.241KM). Prema nalazu revizije neto finansiranje je precijenjeno za 200.000 KM.

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju je iskazana u iznosu od 1.372.976 KM, a čine je neto finansiranje u negativnom iznosu (1.042.295 KM) i suficit fonda (2.415.271 KM).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi u Bilansu uspjeha su iskazani u iznosu od 15.176.746 KM, a čine ih budžetski prihodi (14.924.800 KM), koji se iskazuju u PIF-u i prihodi obračunskog karaktera (251.946 KM). Prema nalazu revizije prihodi u bilansu uspjeha su precijenjeni za 200.000 KM.

Prihode obračunskog karaktera čine prihodi od realizacije zaliha (29.532 KM), prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (212.307 KM), dobiti od prodaje imovine (5.592 KM), pomoći u naturi (247.467 KM) i ostali prihodi obračunskog karaktera u negativnom iznosu (242.952 KM).

Prihodi od realizacije zaliha odnose se u potpunosti na realizaciju zaliha u JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“.

Pomoći u naturi najvećim dijelom se odnose na prenos prava vlasništva pomoćnog terena sportsko-rekreativnog centra Slavija „UEFA“ (240.138 KM) sa Grada Istočno Sarajevo na Opštinu Istočno Novo Sarajevo.

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine i ostali prihodi obračunskog karaktera najvećim dijelom se odnose na evidentiranja iz Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za obračunski period 01.01.2021 - 31.12.2021. godine koji je dostavljen od strane Poreske uprave Republike Srpske. Ostali prihodi obračunskog karaktera su potcijenjeni za najmanji iznos od 117.302 KM (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

6.2.2. Rashodi

Rashodi u Bilansu uspjeha iskazani su u iznosu od 9.728.861 KM, a čine ih rashodi po fondovima (PIF-a) u iznosu od 7.351.723 KM i rashodi obračunskog karaktera u iznosu od 2.377.139 KM. Prema nalazu revizije rashodi u bilansu uspjeha su potcijenjeni za 133.322 KM.

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani po osnovu nabavne vrijednosti realizovanih zaliha (39.704 KM), amortizacije (1.957.411 KM), usklađivanja vrijednosti imovine (78.957 KM), gubici od prodaje imovine (130.518 KM), date pomoći u naturi (89.114 KM) i ostalih rashoda obračunskog karaktera (81.435 KM).

Rashodi po osnovu amortizacije odnose se na rashode amortizacije zgrada i građevinskih objekata (1.839.177 KM), postrojenja i opreme (91.129 KM), biološke imovine (12.476 KM) i investicione imovine (14.629 KM). Kod obračuna amortizacije primijenjene su godišnje amortizacione stope iz Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 110/16), a za sredstva nabavljena prije 2016. godine primijenjene su preračunate stope.

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine su potcijenjeni za 133.322 KM, jer su djelimično preuzeti podaci iz Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za obračunski period 01.01.2021 - 31.12.2021. godine koji je dostavljen od strane Poreske uprave Republike Srpske. Zbog navedenog nisu u potpunosti evidentirani rashodi od usklađivanja vrijednosti potraživanja u skladu sa tačkom 12. Uputstva o primjeni Međunarodnog računovodstvenog standarda za javni sektor 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi) („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/16).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine se odnose na rashode po osnovu usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se obračunski rashodi i potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode evidentiraju u

skladu sa odredbama Uputstva o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos).

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha kao razlika prihoda (15.176.746 KM) i rashoda (9.728.861 KM) iskazan je finansijski rezultat u iznosu od 5.447.885 KM. Prema nalazu revizije finansijski rezultat je precijenjen za 333.322 KM (tačka 6.1.1.1, 6.1.2.1, 6.2.1. i 6.2.2. izvještaja).

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Na dan 31.12.2021. godine iskazana je poslovna aktiva u iznosu od 196.479.054 KM bruto vrijednosti, 20.768.125 KM ispravke vrijednosti i 175.710.929 KM neto vrijednosti. Čine je tekuća i stalna imovina.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina iskazana je u iznosu od 14.230.491 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 3.160.718 KM i 11.069.773 KM neto vrijednosti, a odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

Prema nalazu revizije tekuća imovina je potcijenjena za 227.395 KM.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana je u iznosu od 14.167.073 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 3.150.182 KM i 11.016.891 KM neto vrijednosti. Odnosi se na gotovinu i gotovinske ekvivalente (1.503.879 KM), kratkoročna potraživanja (8.396.048 KM), kratkoročna razgraničenja (72.489 KM), kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti (1.044.475 KM).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na sredstva na bankovnim računima (1.501.324 KM) i blagajnu (2.555 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 11.546.230 KM bruto vrijednosti, 3.150.182 KM ispravke vrijednosti i 8.396.048 KM neto vrijednosti, a odnose se na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga (8.121.432 KM), potraživanja za kamate, dividende i druge finansijske prihode (28.304 KM), potraživanja od zaposlenih (80 KM), potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (242.756 KM), potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost (3.475 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (1 KM).

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga odnose se najviše na potraživanja po osnovu prodaje zemljišta, potraživanja po osnovu ugovora o sukcesivnom plaćanju naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i rente (tačka 6.1.1.1 izvještaja) i kratkoročni dio potraživanja koji dopijeva u roku od godinu dana.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode su iskazana u iznosu od 2.516.076 KM bruto vrijednosti 2.273.320 KM ispravke vrijednosti i 242.756 KM neto vrijednosti, a odnose se na potraživanja po osnovu poreskih prihoda.

Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a koja dopijevaju na naplatu u roku do godinu dana nisu reklasifikovana, što nije u skladu sa članom 68. stav (6) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i zahtjevima paragrafa 76. MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja. Shodno tome, kratkoročna potraživanja potcijenjena su za 91.916 KM, za koliko su precijenjena dugoročna potraživanja.

Ostala kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 876.863 KM bruto vrijednosti 876.862 KM ispravke vrijednosti i 1 KM neto vrijednosti, a odnose se na sva kratkoročna

potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospjeća te su klasifikovana kao nenaplativa i evidentirana na ovoj poziciji.

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 72.489 KM, a odnose se na kratkoročno razgraničene rashode (48.353 KM) i ostala kratkoročna razgraničenja (24.136 KM).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti najvećim dijelom se odnosi na transfer Vlade Republike Srpske za projekat „Sufinansiranje završetka radova na izgradnji Narodnog pozorišta u Opštini Istočno Novo Sarajevo“ u vrijednosti od 1.000.000 KM (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u iznosu od 63.418 KM bruto vrijednosti 10.536 KM ispravke vrijednosti i 52.882 KM neto vrijednosti, a odnosi se na zalihe materijala (27.859 KM) i na zalihe robe (25.023 KM). Zalihe materijala se odnose na zalihe vodovodnog i elektro materijala, a zalihe robe se odnose na robu u „Hercegovačkoj kući“ koju vodi JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se evidentiranje potraživanja koja dopijevaju u periodu do godinu dana od datuma izvještavanja vrši u skladu sa članom 68. stav (6) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u iznosu od 182.248.563 KM bruto vrijednosti, 17.607.407 KM ispravke vrijednosti i 14.641.156 KM neto vrijednosti, a odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima. Prema nalazu revizije stalna imovina je precijenjena za 4.232.764 KM.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana je u iznosu od 24.538.282 KM neto vrijednosti, a odnose se na dugoročne plasmane (23.369.204 KM) i dugoročna potraživanja (1.189.078 KM).

Dugoročne plasmane čine akcije i učešća u kapitalu (23.356.920 KM) i dugoročni zajmovi (12.284 KM).

Akcije i učešća u kapitalu u GKLT se ne vode po nominalnoj vrijednosti, jer je u prethodnom periodu izvršena pogrešna primjena člana 78. i 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike na način da umjesto dodavanja neto imovine/kapitala u obrasce bilansa stanja izvršeno je uknjižavanje neto vrijednosti imovine u GKLT. Pri sačinjavanju Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2021. godinu nije izvršeno dodavanje neto imovine iz bilansa stanja u Konsolidovani bilans stanja (tačka 6. izvještaja). Nominalnu vrijednost akcija i učešća u kapitalu upisanih u sudski registar čine KP „Rad“ a. d. Istočno Novo Sarajevo (169.337 KM), KP „Vodovod i kanalizacija“ a. d. Istočno Novo Sarajevo (22.199.758 KM), „Toplane“ a.d. Istočno Novo Sarajevo (20.000 KM), KP „Sveti Marko“ a.d. Istočno Novo Sarajevo (20.000 KM), Predškolska ustanova „Patrijarh Pavle“ (1.800 KM), Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Istočno Sarajevo (1.000 KM), Javna ustanova Centar za socijalni rad (2.000 KM), Javna ustanova za kulturu „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo (2.000 KM) i Javna ustanova Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ Istočno Novo Sarajevo (2.000 KM).

Dugoročna potraživanja se odnose na potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja (183.676 KM) i na ostala dugoročna potraživanja (1.005.402 KM). Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je

produžen rok plaćanja su precijenjena za 91.916 KM, zbog pogrešne evidencije (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

Ostala dugoročna potraživanja se odnose na ugovore o sukcesivnom plaćanju naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i rente.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu od 157.690.281 KM bruto vrijednosti, 17.607.407 KM ispravke vrijednosti i 140.082.874 KM neto vrijednosti, a odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu, dragocjenosti, neproizvedenu stalnu imovinu i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Proizvedena stalna imovina je iskazana u iznosu od 79.820.588 KM bruto vrijednosti, 17.607.407 KM ispravke vrijednosti i 62.213.181 KM neto vrijednosti, a čine je zgrade i objekti, postrojenja i oprema, biološka imovina, investiciona imovina i nematerijalna proizvedena oprema.

Zgrade i objekti su iskazani u iznosu od 60.708.043 KM, a odnose se na stambene objekte (585.629 KM), objekte obrazovnih i naučnih institucija (10.212.308 KM), sportsko-rekreativne objekte (16.879.021 KM), puteve (17.510.430 KM) i ostale poslovne objekte (15.134.841 KM).

Postrojenja i oprema iskazana su u iznosu od 1.280.603 KM, a odnose se najvećim dijelom na prevozna sredstva (267.715 KM), kancelarijski namještaj (171.304 KM), računarsku opremu (136.170 KM), opremu za obrazovanje, nauku i kulturu (191.073 KM), opremu za grijanje i ventilaciju (111.088 KM) i dr.

JU Centar za socijalni rad Istočno Novo Sarajevo i JUK „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo nisu vršili utvrđivanje revalorizacije vrijednosti stalnih sredstava u upotrebi, čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu, što nije u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Biološka imovina je iskazana u iznosu od 130.249 KM, a najvećim dijelom se odnosi na višegodišnje zasade.

Investiciona imovina je iskazana u iznosu od 1.015.965 KM, a odnosi se na zemljište i građevinske objekte klasifikovane kao investiciona imovina.

Nematerijalna proizvedena imovina iskazana je u iznosu od 174.767 KM, a odnosi se na strateške, regulacione i prostorne planove.

Dragocjenosti su iskazane u iznosu od 208.549 KM, a najvećim dijelom se odnose na umjetnička djela.

Neproizvedena stalna imovina iskazana je u iznosu od 73.908.847 KM, a odnosi se na gradsko građevinsko zemljište (69.452.077 KM) i ostalo građevinsko zemljište (4.456.770 KM). Opština je iskazala veću knjigovodstvenu vrijednost zemljišta po osnovu više evidentirane površine u pomoćnoj knjizi za osnovna sredstva u odnosu na stvarno stanje površine iz zemljišnih evidencija, čime je zemljište precijenjeno u najmanjem iznosu od 4.005.368 KM za koliko su precijenjeni trajni izvori i finansijski rezultat ranijih godina, što nije u skladu sa članom 33. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Revizijskim ispitivanjem je utvrđeno da je u pomoćnoj knjizi za osnovna sredstva, Opština evidentirala ukupnu površinu 839.333 m² po osnovu Posjedovnog lista broj 1840 KO Lukavica k.č. 1540, 2716 i 2286 za prvu zonu, a uvidom u navedeni posjedovni list površina iznosi 796.239 m², što po cijeni od 60 KM/ m² za prvu zonu predstavlja više iskazano zemljište u iznosu od 2.585.678 KM. Takođe, posjedovni list 1840 KO Lukavica za k.č 1743-2269, 2878-3149 evidentiran je u ukupnoj površini od 107.171 m² za treću zonu, a uvidom u navedeni

posjedovni list ukupna površina je 50.956 m², što po cijeni od 30 KM/m² za treću zonu predstavlja više iskazano zemljište u iznosu od 1.686.450 KM. Opština je u prethodnom periodu povećanje tržišne vrijednosti zemljišta evidentirala u korist obračunskih prihoda, a ne u korist revalorizacionih rezervi shodno članu 33. stav 6. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Zemljište koje je namijenjeno prodaji u iznosu od 135.480 KM nije klasifikovano u okviru stalne imovine namijenjene prodaji, što nije u skladu sa članom 45. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, čime je zemljište precijenjeno, a stalna imovina namijenjena prodaji potcijenjena.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u iznosu od 3.752.297 KM najvećim dijelom se odnosi na izgradnju pozorišta (2.900.509 KM), vještačkog jezera (237.782 KM) i puteva i autoputeva (375.843 KM).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **na poziciji akcije i učešća u kapitalu iskazuje učešće u kapitalu po osnovu osnivačkih uloga u skladu sa članom 61. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 78. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;**
- **izvrši analiza vrijednosti postojećeg zemljišta, te da se rezultati procjene evidentiraju u poslovnim knjigama u skladu sa članom 33. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;**
- **zemljište koje je predmet prodaje klasifikuje kao imovina namijenjena prodaji, u skladu sa članom 42. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.**

Preporučuje se direktorima JU Centar za socijalni rad i JUK „Kulturni centar“ da obezbijede da se vrednovanje stalnih sredstava čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu vrši primjenom revalorizacionog modela u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za korisnike budžeta.

6.3.2. Pasiva

Na dan 31.12.2021. godine iskazana je poslovna pasiva u iznosu od 175.710.929 KM, a čine je obaveze i vlasititi izvori.

6.3.2.1. Obaveze

Obaveze su iskazane u iznosu od 8.523.055 KM. Čine ih kratkoročne i dugoročne obaveze. Prema nalazu revizije obaveze su potcijenjene za 332.000 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 4.487.725 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obaveze (282.362 KM), obaveze za lična primanja zaposlenih (1.035.322 KM), obaveze iz poslovanja (2.732.522 KM), obaveze za rashode finansiranja i druge finansijske troškove (11.295 KM), obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite (332.142 KM), kratkoročna rezervisanja i razgraničenja (27.406 KM), ostale kratkoročne obaveze (45.601 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (21.075 KM).

Kratkoročne finansijske obaveze se odnose na kratkoročne obaveze po osnovu hartija od vrijednosti (273.889 KM) i obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospjevaju na naplatu do godinu dana (8.473 KM). Kratkoročne obaveze po osnovu hartija od vrijednosti se

odnose na obaveze po osnovu dijela dugoročnih obaveza u zemlji koji dospijevaju na naplatu do godinu dana.

Obaveze za lična primanja zaposlenih odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (784.686 KM) i ostala lična primanja zaposlenih (250.636 KM). Obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata odnose se na platu nakon oporezivanja za mjesec decembar 2021. godine i obaveze za poreze i doprinose u periodu od maja do decembra 2021. godine.

Obaveze iz poslovanja se odnose na obaveze iz poslovanja u zemlji (2.716.780 KM) i obaveze iz poslovanja u inostranstvu (15.742 KM). Obaveze iz poslovanja u zemlji najviše čine obaveze za nabavku robe i usluga u zemlji (685.249 KM), obaveze za nabavku stalne imovine u zemlji (1.270.829 KM), obaveze prema fizičkim licima u zemlji (41.693 KM), obaveze po sudskim rješenjima u zemlji u (152.080 KM), obaveze za poreze i doprinose na teret poslodavca u zemlji (87.778 KM), porez na dodatu vrijednost po izdatim fakturama (1.819 KM), obaveze za primljene depozite i kaucije u zemlji (112.548 KM) i ostale obaveze (363.960 KM). Obaveze iz poslovanja su potcijenjene po osnovu neevidentiranih primljenih avansa u iznosu od 200.000 KM (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

Obaveze za rashode finansiranja i druge finansijske troškove odnose se na obaveze za kamate po zajmovima (120 KM) i obaveze po osnovu ostalih troškova finansiranja (11.175 KM).

Obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite se odnose obaveze za subvencije (34.735 KM), obaveze za grantove (232.377 KM), obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (61.980 KM) i obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja (3.050 KM).

Kratkoročna rezervisanja i razgraničenja se odnose na ostala kratkoročna razgraničenja u iznosu od 27.406 KM.

Ostale kratkoročne obaveze se odnose na obaveze po osnovu Zapisnika Poreske uprave Republike Srpske o obračunu i poravnanju više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti odnose se najviše na obaveze po zajmovima primljenim od ostalih jedinica vlasti koji dospjevaju do godinu dana (7.125 KM) i obaveze prema ostalim jedinicama vlasti za poreze i doprinose po zapisnicima, rješenjima i knjižnim obavijestima (5.865 KM).

Opština je do roka za sastavljanje finansijskih izvještaja izmirila obaveze u iznosu od 1.741.679 KM. Ukupan iznos neizmirenih kratkoročnih obaveza Opštine nakon roka za sastavljanje finansijskih izvještaja iznosi 2.746.046 KM.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 4.035.330 KM, a odnose se na dugoročne obaveze po osnovu hartija od vrijednosti (3.973.918 KM), dugoročne obaveze po zajmovima (4.141KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (56.998 KM).

Dugoročne obaveze po osnovu hartija od vrijednosti su evidentirane po osnovu prve emisije obveznica u 2018. godini nominalne vrijednosti od 5.000.000 KM po kamatnoj stopi 4,5% godišnje (period otplate od 15 godina). Dugoročne obaveze po osnovu hartija od vrijednosti su potcijenjene u najmanjem iznosu od 132.000 KM za koliko je precijenjen finansijski rezultat ranijih godina, jer nije evidentirana premija po osnovu emisije hartija od vrijednosti već je priznat prihod, što nije u skladu sa članom 82. stav (8) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i paragrafom 49. MRS JS 29 - Finansijski instrumenti: priznavanje i

odmjeravanje, koji nalaže da se finansijske obaveze poslije početnog priznavanja vrednuju po amortizovanoj vrijednosti koristeći metod efektivne kamatne stope.

Dugoročne obaveze po zajmovima odnose se na obaveze primljene po osnovu lizinga za automobil iz 2019. godine u iznosu od 32.143 KM po kamatnoj stopi 5,5% (period otplate 4 godine).

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se odnose na obaveze po dugoročnom kreditu Kraljevine Belgije u iznosu od 72.859 KM (otplatni period 2011 - 2030. godina) po Projektu vodosnabdijevanja izbjegličkog naselja Pavlovac.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se dugoročne finansijske obaveze evidentiraju u skladu sa članom 82. stav (8) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.2.2. Izvori

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 167.187.874 KM, a čine ih trajni izvori sredstava (106.401.846 KM), rezerve (3.598.210 KM) i finansijski rezultat (57.187.818 KM). Prema nalazu revizije vlastiti izvori su precijenjeni za najmanji iznos od 4.337.368 KM (tačka 6.3.1.2. i 6.3.2.1. izvještaja).

Rezerve se odnose na revalorizacione rezerve nefinansijske imovine koje su evidentirane 2012. godine po osnovu procjene samo dijela poslovnih objekata i prostora odnosno bez procjene objekata obrazovnih, naučnih, sportsko rekreativnih i zdravstvenih institucija, što nije u skladu sa članom 87. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, koji nalaže da ako se jedna stavka imovine revalorizuje pristupa se revalorizaciji cijele grupe imovine iskazane unutar jednog podsintetičkog konta.

Finansijski rezultat odnosi se na finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 5.447.885 KM i finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 51.739.933 KM. Finansijski rezultat ranijih godina je precijenjen za iznos od 4.005.368 KM po osnovu više iskazanog građevinskog zemljišta (tačka 6.3.1.2. izvještaja). Takođe, razlika između većeg iznosa amortizacije obračunate na revalorizovanu vrijednost i manjeg iznosa amortizacije obračunate na istorijsku vrijednost imovine je evidentirana na finansijski rezultat ranijih godina umjesto na finansijski rezultat tekuće godine, što nije u skladu sa članom 87. stav (6) Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se pristupa revalorizaciji cijele grupe imovine iskazane unutar jednog podsintetičkog konta i da se rezerve ukidaju u korist finansijskog rezultata tekuće godine u skladu sa članom 87. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive iskazane su u ukupnom iznosu od po 12.859.209 KM, a odnose se na date mjenice kao sredstvo obezbjeđenja za servisiranje duga po osnovu emisije obveznica i na primljene mjenice i bankarske garancije kao sredstvo obezbjeđenja po osnovu ugovora o sukcesivnom plaćanju zemljišne rente i građevinske naknade. Opština nije evidentirala dvije primljene mjenice u iznosu od 235.254 KM i osnovna sredstva uzeta u zakup koja se odnose na iznajmljene fotokopir aparate po ugovoru, shodno članu 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se na vanbilansnim pozicijama uknjiži vrijednost primljenih mjenica i sredstava uzetih u zakup u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (15.918.015 KM), odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (8.212.367 KM), prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti (399.179 KM), odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti (5.483.945 KM) i odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (269.093 KM).

Neto priliv gotovine iskazan je u iznosu od 1.351.789 KM, gotovina na početku obračunskog perioda 152.090 KM i gotovina na kraju obračunskog perioda u iznosu od 1.503.879 KM.

Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti više su iskazani za iznos od 1.000.000 KM, jer nije bilo gotovinskog toka po osnovu transfera Vlade Republike Srpske za projekat „Sufinansiranje završetka radova na izgradnji Narodnog pozorišta u Opštini Istočno Novo Sarajevo“ u navedenom iznosu (tačka 6.1.1.1. izvještaja), dok su odlivi iz investicionih aktivnosti iskazani u većem iznosu od 943.369 KM po osnovu obaveza za nabavku stalne imovine za koje nije bilo odliva gotovine, već su iskazani po obračunskom osnovu evidentiranih izdataka. Takođe, prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti su potcijenjeni, a precijenjeni su prilivi iz investicionih aktivnosti za naknadu plate (36.436 KM) koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

Bilans novčanih tokova nije sačinjen u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS JS 2 – Izvještaji o novčanim tokovima, paragrafi 18, 22. i 25.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se Bilans novčanih tokova sačinjava u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i sa zahtjevima MRS JS 2 - Izvještaji o novčanim tokovima, paragrafi 18, 22. i 25.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje nije objelodanjeno da su finansijski izvještaji Opštine sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15 (c) i 38).

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema informaciji Opštine o sudskim sporovima za potrebe revizije, protiv Opštine se u 2021. godini vodilo osam sudskih sporova ukupne vrijednosti od 144.329 KM, a osnov sporova je naknada štete. Opština vodi tri spora u kojima se pojavljuje kao tužilac ukupne vrijednosti od 1.376.910 KM, a osnov sporova je naknada materijalne štete i naknade za zakup zemljišta. Opština nije vršila procjenu ishoda sporova i nije objelodanila informacije o potencijalnim obavezama i potencijalnoj imovini u skladu sa članom 46. tačka 8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i paragrafom 100. i 105. MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz Konsolidovani finansijski izvještaj za 2021. godinu sačinjene su i Napomene za period 01.01. - 31.12.2021. godine, ali iste dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1 -

Prezentacija finansijskih izvještaja, a ni člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer Opštinska uprava i budžetski korisnici nisu u potpunosti objelodanili informacije:

- o primijenjenim računovodstvenim politikama i osnovu odmjeravanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 127 (a) i članom 46 tačka 3) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika;
- o stalnosti poslovanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 15 (c) i 38;
- o potencijalnim obavezama i imovini u vezi njihove knjigovodstvene vrijednosti od datuma izvještavanja, što nije u skladu sa zahtjevima paragrafima 100. i 105. MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina i članom 46 tačka 8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika;
- o novčanim tokovima iz investicionih, poslovnih i aktivnosti finansiranja što nije u skladu sa zahtjevima MRS JS 2 – Izvještaji o novčanim tokovima, paragraf 25, 26. i 27;
- o korisnom vijeku upotrebe ili korištene stope amortizacije, bruto knjigovodstvenu vrijednost i akumuliranu ispravku vrijednosti na početku i kraju perioda, usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, kod stalne imovine u izgradnji nisu objavljeni u potpunosti iznosi izdataka priznatih u knjigovodstvenoj vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme tokom izgradnje i ugovornih obaveza za sticanje nekretnina, postrojenja i opreme, a takođe nije objavljena struktura stalnih sredstava koja se i dalje koristi, ali im je knjigovodstvena vrijednost nula, kao ni postojanje i iznos ograničenja vlasništva, što nije u skladu sa MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 88 (c), (d), (e) i 89 (a), (b), (c) i 94 (b).
- o obavezama za subvencije, grantove i doznake jer obuhvataju samo sumarne vrijednosti bez detaljnijeg obrazloženja, što nije u skladu sa članom 46. tačka 5) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika;
- uzrok značajnih razlika u odnosu na plan i prethodnu godinu, što nije u skladu sa članom 46. tačka 5) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika;
- prema zahtjevima MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos) - paragraf 106 (a) i (b) kojima je definisano da se objelodani iznos prihoda i potraživanja priznatih u vezi sa transakcijom koja nije transakcija razmjene.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JU Centar za socijalni rad, JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ i JUK „Kulturni centar“ da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije o osnovi za sastavljanje finansijskih izvještaja, primijenjenim računovodstvenim politikama i dodatne informacije shodno zahtjevima MRS JS i članu 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Goran Štrbac, s.r.

Ostoja Dragojević, s.r.